

Posudek oponenta práce

Nováková Petra: Superlearning

Praha 2012, 57 s., bez příloh

Bakalářská práce

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, katedra andragogiky a personálního řízení

Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

Obsah a struktura práce

Téma superlearningu sice není v diskusi o didaktice dospělých nové, přesto ani po relativně dlouhé době neztrácí určitý „punc“ něčeho málo známého a hraničního. Volbu tématu předložené bakalářské práce je třeba považovat za regulérní. Jednoslovný název práce není obvyklý, v daném případě však není nutně zarážející, neboť samo téma představuje zároveň problém vyvolávající zvědavost. O superlearningu existuje jen velmi málo podrobnějších pojednání, která by přesahovala popularizační, a snad i tendenční zaměření. Již v tomto ohledu vyvolává posuzovaná bakalářská práce očekávání. Nutno dodat, že velká část z nich je spíše zklamána.

Hlavní cíl práce je formulován na s. 5–6. Spočívá, jak autorka uvádí, ve zkompletování, utřídění a vymezení charakteristik superlearningu a s ním spojených (a spojovaných) jevů. Plánovaný postup výkladu je tedy sice logický, o jeho realizaci však totéž říci bohužel nelze (podrobně se k tomu vyjadřuje druhá část posudku).

Hlavní text práce tvoří téměř 5 desítek stran rozdělených do 4 kapitol.

Odborná úroveň

Nejvíce pozornosti je v práci věnováno uplatnění superlearningu v oblasti výuky cizích jazyků. Avizovanými metodami sběru dat jsou analýza odborné literatury, analýza a komparace internetových zdrojů a rozhovory. Výsledky pokusu o jejich aplikaci jsou podle mého názoru velmi problematické. Zatímco neuspokojivá podoba výsledků práce s literaturou je vysvětlitelná a v určité míře i obhajitelná povahou zdrojů, které jsou k dispozici, způsob nezvládnuté realizace ostatních metod je již třeba přičítat autorce. Kapitoly 1–3 mají přehledový charakter, představují pozici superlearningu mezi didaktickými metodami a popisují podoby jejich aplikace. Text není zcela plynulý a jeho části vzájemně provázané. Obsah kapitol 4 a 5 pokládám za informačně chudý a minimálně validní. Ohlášená analýza internetových zdrojů a rozhovory se omezují na práci s jedinou databází firem, resp. rozhovor

s jediným respondentem. O skutečnou analýzu se ani v jednom případě nejedná. Práce s internetovými zdroji má přehledové zaměření, zachycené pasáže rozhovoru jsou „narácí“, jíž schází výpovědní hodnota nutná pro záměry kapitoly 4.2.

V 1. kapitole je uvedeno několik přehledů dělení didaktických metod, aniž by bylo vysvětleno, proč se nelze spokojit s jedním vybraným přístupem.

Z oblasti terminologie upozorňuji na „oblast andragogiky“, jíž je evidentně myšlena praxe vzdělávání dospělých. Na s. 21 pravděpodobně došlo k záměně autogenního tréninku za trénink autonomní.

Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje 40 položek, v doplňkové bibliografii najdeme 9 dalších. Také vzhledem k omezenému počtu dostupných pramenů je uvedené množství naprosto dostačující. Počet použitých cizojazyčných zdrojů převyšuje stanovené minimum. U citací elektronických pramenů schází datum návštěvy internetové stránky. Etika práce s odbornými prameny je v textu respektována.

Grafické zpracování

Dobrá dojem z grafického zpracování textu ruší nejednotné (ne)zarovnání zprava.

Jazyková úroveň

Celkovou úroveň předložené práce snižuje nesoustředěný styl výkladu, v němž je frekventovaně připomínáno, co již bylo uvedeno a co bude následovat. Tyto zmínky, které snad původně mohly sloužit k autorčině vnitřnímu ujišťování se o ucelenosti jejího výkladu, považuji za redundantní a rušivé. Jeden postřeh je někdy pomocí synonym uveden dvakrát.

Pokládám si otázku, proč čtenáři připomínat, že hlavním městem Bulharska je Sofie (s. 20), nebo uvádět, že barokní hudba vznikla v éře baroka (s. 34). Pozastavuji se rovněž u často nezvyklého slovosledu (např. s. 41 a 43) a nestandardní konstrukce vět, která problematizuje porozumění textu (mj. s. 22). Některá slovní spojení působí sporně – např. teoretická věc (s. 38), ucho zaznamenává informace (s. 37), pohodlný protipól racionálního myšlení (s. 46). U jiných není jasné, k čemu přesně odkazují (komunikační spoje s nevědomím ze s. 34, psychologické pozadí osobnosti ze s. 47).

Při korektuře unikl překlep v názvu Sylvovy metody (s. 22, 46) nebo ve slově západ užitém v politickém významu (s. 20). Jméno Mgr. Hermánka je v práci soustavně komoleno (Heřmánek).

Ne zcela jasné je slovní spojení zajímavé učení (s. 19). Odborný způsob psaní by se jistě měl obejít bez obrátů jako skvělý kompromis (s. 49) nebo sehnání člověka (s. 53).

Způsob vyjadřování se vyznačuje výrazně vyšší úrovní subjektivity, než bychom očekávali od odborného textu (hlavně části Úvod a Závěr, které obsahují svého druhu osobní vyznání).

Podněty k rozpravě

Jako podnět k rozpravě navrhuji otázku, z jakých důvodů zůstává superlearning výrazně menšinovou metodou. Lze tyto důvody seřadit podle jejich významnosti?

Závěrečné zhodnocení práce

Předložená bakalářská práce nedosahuje potřebné úrovně kladené na tento typ úkolů. Výrazně kolísá odborná úroveň textu. Nelze přehlédnout deficity v oblasti práce s daty i v oblasti přesného vyjadřování.

Z těchto důvodů jsem se rozhodl práci k obhajobě nedoporučit.

22. 6. 2012

PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.